

NOTAT

30. januar 2009

Eksp.nr. 615156

Bidrag til besvarelse af spørgsmål 9 stillet af Kommunaludvalget til velfærdsministeren den 26. januar 2009 i relation til behandling af L79

Spørgsmål 9:

Kan ministeren oplyse, om der foreligger videnskabelige undersøgelser fra Danmark eller sammenlignelige lande, som dokumenterer effekten af gennemførte udbud af offentlig drifts- og servicevirksomhed herunder effekten på både kvalitet, effektivitet og økonomi?

Svar:

Konkurrencestyrelsen har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

”Konkurrencestyrelsen er ikke bekendt med, at der eksisterer en undersøgelse, der giver et samlet overblik over effekterne af gennemførte udbud af offentlige drifts- og servicevirksomhed i Danmark eller sammenlignelige lande. Beregninger udført af Det Økonomiske Råd (2004) har imidlertid estimeret det samlede besparelspotentiale i kommunerne ved konkurrenceudsættelse til at være mellem 1,6 og 4,4 mia. kr. årligt.

Der er en del danske og internationale studier, der dokumenterer effekten af konkurrenceudsættelse på delområder inden for de tekniske områder. Disse studier dokumenterer, at der er væsentlige potentielle besparelser ved øget konkurrenceudsættelse. Fx dokumenterer en dansk undersøgelse fra 1999, at 189 kommuner sparede op til 30 pct. på skolerengøringen ved udlicitering, uden at kvaliteten af rengøringen blev forringet.¹ En anden dansk undersøgelse fra 2003 dokumenterer en besparelse på 20 pct. ved udlicitering af vejvedligeholdelsen.²

Derimod eksisterer der ingen danske undersøgelser, der påviser effekten af konkurrenceudsættelse på velfærdsområdet. Sverige har en længere tradition for at inddrage private i den offentlige opgavevaretagelse end Danmark, og der eksisterer derfor en række svenske studier, som dokumenterer effekterne.

¹ Christoffersen, H., M. Paldam og A. Würtz (1999): *Public versus Private Production. A Study of Cost of School Cleaning in Denmark*

² Blom Hansen, Jens (2003): *Is Private Service Delivery of Public Services Really Cheaper? Evidence from Public Road Maintenance in Denmark, Public Choice 115, 419-438*

Udliciteringsrådet sammenfattede i en rapport fra 2004 de svenske erfaringer med konkurrenceudsættelse på velfærdsområdet.³ Ifølge Udliciteringsrådet viser undersøgelser af konkurrenceudsættelse på ældreområdet i Sverige, at der generelt opnås både højere effektivitet og kvalitet. Medarbejdertilfredsheden har desuden været større, mens brugertilfredsheden har været større eller uændret.

På dagpasningsområdet har svenske undersøgelser vist højere produktivitet ved konkurrenceudsættelse, men med risiko for lavere kvalitet. Brugertilfredsheden har været større eller uændret.

Endelig viser undersøgelser af konkurrenceudsættelse på skoleområdet i Sverige ifølge Udliciteringsrådet, at konkurrenceudsættelse generelt har medført øget kvalitet, men med risiko for lavere kvalitet i enkelte kommunale skoler. Der har desuden været større brugertilfredshed og øget nytænkning, men med risiko for lavere omkostningseffektivitet og øget social og etnisk adskillelse i samfundet.

Resultaterne af de svenske undersøgelser er opsummeret i nedenstående tabel.

Effekter af konkurrenceudsættelse i Sverige

	Ældrepleje	Skoleområdet	Dagpasning
Kvalitet	Øget kvalitet	Øget kvalitet, men dog risiko for at kvaliteten falder i nogle kommunale skoler	Risiko for lavere kvalitet
Produktivitet og effektivitet	Højere produktivitet og effektivitet	Risiko for mindre omkostningseffektivitet	Højere produktivitet
Brugertilfredshed	Større eller uændret brugertilfredshed	Større brugertilfredshed	Større eller uændret brugertilfredshed
Medarbejdertilfredshed	Større medarbejdertilfredshed	-	-
Innovation	Ingen entydig tendens	Øget grad af nytænkning	-
Segregation	-	Risiko for social og etnisk segregation	-

Kilde: Udliciteringsrådet (2004), *Konkurrenceudsættelse af velfærdsydelser i Sverige*

Afslutningsvist kan det oplyses, at Udbudsrådet på sit første møde den 28. januar 2009 har besluttet at igangsætte en analyse, der bl.a. kan se på effekterne ved konkurrenceudsættelse af sociale opgaver med fokus på pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede.”

³ Udliciteringsrådet (2004): *Konkurrenceudsættelse af velfærdsydelser i Sverige, september 2004*